

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030509 Облік і аудит
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Облік і аудит
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік та контроль операційних витрат у системі управління підприємством на прикладі ТОВ «Цемент»
(назва теми)

Виконавець:

Студент(ка) Обліково-економічного факультету
Маєвська Людмила Олександрівна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

Науковий керівник:

Ст. викладач
(науковий ступінь, вчене звання)
Кубік Валентина Дмитрівна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Актуальність теми дослідження уособлена у взаємозв'язкові між фінансовими результатами досліджуваного підприємства, як структурної одиниці економічного добробуту держави, та системою обліку витрат операційної діяльності.

Мета дослідження. Метою дослідження є обґрунтування теоретичних та методичних положень бухгалтерського обліку витрат операційної діяльності підприємства з подальшим порівнянням із діючим комплексом обліку та контролю на досліджуваному суб'єкті підприємництва.

Завдання дослідження:

- дослідити економічну сутність витрат;
- систематизувати ознаки класифікації витрат для потреб бухгалтерського обліку;
- проаналізувати склад, розподіл та облік витрат, які виникають в процесі операційної діяльності підприємства;
- порівняти суттєві аспекти обліку операційних витрат за національними та міжнародними стандартами;
- провести аналіз діяльності досліджуваного підприємства з обліку та контролю витрат операційної діяльності;
- навести практичні рекомендації з можливого удосконалення системи обліку та контролю витрат операційної діяльності.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження виступають витрати, що виникають в процесі операційної діяльності ТОВ «Цемент».

Предмет дослідження. Предметом дослідження є комплекс теоретичних, методичних та практичних питань, пов'язаних з обліком операційних витрат на ТОВ «Цемент».

Методи дослідження. У ході дослідження були використані методи аналізу та синтезу, порівняння, абстрагування, групування, функціональний, граничний та графічний методи аналізу; індукція та дедукція.

Інформаційна база дослідження. Інформаційна база, що була залучена до проведення дослідження, визначена законами, законодавчими актами та нормативно-правовими документами України, науковими та публіцистичними джерелами за темою кваліфікаційної роботи, фінансовою та статистичною звітністю ТОВ «Цемент», публічною інформацією, зокрема з інформаційно-аналітичної платформи «YouControl».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (сорок сім найменувань) та двадцяти додатків. Загальний обсяг роботи становить сто двадцять вісім сторінок. Основний зміст викладено на шістдесяти шістьох сторінках. Робота містить чотирнадцять таблиць, дев'яти рисунків.

Публікації за темою дослідження. Маєвська Л.О. Проблеми трансформації системи управління витратами відповідно до вимог

Міжнародних стандартів фінансової звітності. *Напрями розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації: Тези доповідей V Міжнародної студентської науково-практичної Інтернет-конференції*. Одеса: ОНЕУ, 2019. С. 83-85.

Маєвська Л.О. Внутрішній аудит виробничих витрат як інструмент оптимізації виробничих витрат підприємства. *Напрями розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації: Тези доповідей V Міжнародної студентської науково-практичної Інтернет-конференції*. Одеса: ОНЕУ, 2019. С. 164-166.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні засади бухгалтерського та управлінського обліку витрат операційної діяльності»** розглянуто економічну сутність витрат, визнання та склад витрат підприємства, визначено роль витрат у діяльності суб'єкта господарювання, класифіковано витрати підприємства та означено коло проблемних питань трансформації обліку й адміністрування витрат відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності.

У другому розділі **«Теорія та практика обліку витрат операційної діяльності ТОВ «Цемент»** надано організаційно-економічну характеристику ТОВ «Цемент», визначено особливості обліку витрат операційної діяльності досліджуваного підприємства, охарактеризовано діючу систему бухгалтерського обліку в умовах автоматизації.

У третьому розділі **«Контроль та аналіз витрат операційної діяльності у ТОВ «Цемент». Шляхи підвищення управління операційними витратами»** висвітлено систему внутрішнього контролю підприємства, проведено ґрунтовний аналіз фінансово-економічних показників витрат операційної діяльності ТОВ «Цемент», визначено резерви та надані рекомендації із оптимізації обліку та управління операційними витратами.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. ТОВ «Цемент» загалом дотримується методологічних засад бухгалтерського обліку, дбає про достовірність й актуальність облікової та фінансово-економічної інформації; використовує внутрішній контроль як інструмент поточного та превентивного контролю, підкреслює значущість економічного аналізу для прийняття ефективних управлінських рішень.

2. Зауваження були виявлені у частині неповноти облікової інформації, окремих аспектів ведення первинного бухгалтерського обліку, порушення методологічних засад з формування виробничої собівартості продукції, недоцільного та некоректного використання Плану рахунків бухгалтерського обліку, одночасного використання двох програмних продуктів із високою ймовірністю втрати чи дублювання даних та незначного спектру контрольних заходів служби внутрішнього контролю.

3. Настороги потребують дані з платоспроможності підприємства, рівень витрат звичайної діяльності та обсяг власних оборотних коштів. Підприємство з 2016 року знаходиться у кризовому стані та не є платоспроможним.

4. Результати діяльності досліджуваного підприємства протягом 2014-2016 років – непокритий збиток, який разом із незначною величиною статутного капіталу зумовлював від’ємне значення власного капіталу та унеможлиблював отримання змістовних коефіцієнтів фінансової стійкості.

5. Приймаючи до уваги усі висвітлені тенденції діяльності ТОВ «Цемент» та резерви подальшої оптимізації, підприємству рекомендовано вдатись до прийняття таких управлінських рішень:

- Знайти технічно та економічно обґрунтований спосіб інтегрування облікових даних між програмними продуктами, що використовуються, чи обрання програмного ресурсу «SAP». Дана програма має бути доступною для використання працівниками планово-економічного відділу. Також, це допоможе уникнути майбутніх штрафів та санкцій через порушення Закону України.

- Провести постатейний деталізований аналіз фінансових витрат та інших витрат з метою визначення їх економічної доцільності.

- За умови відсутності власних обігових коштів ТОВ «Цемент», на даному етапі необхідно розглянути можливість укладення партнерських стосунків з кооперування із постачальниками запасів чи будівельними компаніями. Це надасть змогу закупляти запаси власними зусиллями, не вдаючись до довгострокових та короткострокових позик та кредитів банку, надасть доступ до широкого загалу будівельних об’єктів, які потребуватимуть нашої готової продукції, а готові будівельні об’єкти стануть наочним підтвердженням якості продукції ТОВ «Цемент» й певним маркетинговим важелем.

- Збільшити обсяги реалізації готової продукції за рахунок збільшення обсягу виробленої продукції. Для цього необхідно підтримувати високий технічний та технологічний рівень засобів виробництва, оновлювати основні засоби за умови наявності вільних коштів, контролювати правильність розрахунку амортизації та ліквідувати виробничі фонди, які не призводять до отримання економічних вигод у майбутньому.

- Зменшити рівень ресурсомісткості виготовленої продукції шляхом дотримання норм витрачання сировини та матеріалів, контролю за браком у виробництві, посилення контролю за зберіганням товарно-матеріальних цінностей, здійснити пошук постачальників дешевшої сировини без втрати якості.

- На постійній основі рекомендовано застосовувати формальну, нормативну-правову, логічну, арифметичну та аналітичну види перевірок. Проводити контрольні акти звіряння із контрагентами задля контролю за фактичним рівнем витрат. Застосовувати запропоновані аудиторські документи для полегшення контролю за рівнем виробничої собівартості.

- Проводити постійний моніторинг витрат звичайної діяльності ТОВ «Цементу» та обговорювати шляхи їх оптимізації у порядку денному на рівні управлінського персоналу та керівників планово-економічного відділу та відділу бухгалтерії до моменту виведення підприємства із зони чистого збитку.

- Вдосконалити кадрову структуру у частині правильного співвідношення управлінського та виробничого персоналу задля зниження навантаження на бухгалтерську службу та службу внутрішнього контролю та підвищення ефективності їх роботи.

- Дотримуватись методологічних засад П(с)БО 16 «Витрати» у частині розподілу загальновиробничих витрат, Наказу Міністерства України № 88 «Про затвердження положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку» для забезпечення правильності та повноти первинного бухгалтерського обліку та Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій задля коректного використання рахунків бухгалтерського обліку.

- Залучати незалежних контролерів, уникати суміщення посад «контролер» та «бухгалтер».

АНОТАЦІЯ

Маєвська Л.О. «Облік та контроль операційних витрат у системі управління підприємством (на прикладі ТОВ «Цемент»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності «6.030509 Облік і аудит»

(шифр та назва спеціальності)

за освітньою програмою «Облік і аудит». –

(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019.

У роботі розглядаються теоретичні та практичні аспекти обліку та контролю операційних витрат підприємства.

Проаналізовано стан обліку операційних витрат на підприємстві, проведено економічний аналіз операційних витрат на підприємстві та його основних фінансово-економічних показників.

Запропоновано впровадження автоматизації обліку для скорочення трудомісткості робіт, приділити увагу порядку формування первинної інформації, впровадити систематичне проведення комплексного аналізу стану, динаміки та структури операційних витрат з метою виявлення загальних тенденцій і запобігання виникнення помилок, розробити класифікацію операційних витрат, з метою проведення аналізу елементів витрат.

Ключові слова: операційні витрати, витрати періоду, адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати, П(с)БО, оптимізація.

ANNOTATION

Maievska L. «Accounting and control of operational costs in the system of management of the enterprise (on the example of TOV «Tsement»)».

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty «6.030509 Accounting and auditing»

(code and name of the specialty)

for the educational program «Accounting and auditing». –

(title of the educational program)

Odesa National Economic University. – Odesa, 2019.

The work deals with the theoretical and practical aspects of accounting and control of operational costs of the enterprise.

The author researches the state of accounting of the operational costs of the enterprise, the economic analysis of the operational costs and main financial rates was conducted.

The author proposes to implement the automatic accounting system for making the less labour-intensive operations, pay attention to the order of formation of the primary accounting information, incorporate the systematic analysis of the state, dynamics and structure of operational costs in order to identify the main trends and prevent the occurrence of errors; develop the classification of operational costs with the aim of the analysis of the elements.

Keywords: operational costs, term costs, management costs, marketing costs, other operational costs, P(s)BO, optimization.